

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101274

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-11-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гореча Марта Юріївна

2. Marta Horecha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 14-11-2023

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.600.071 (ID2361)

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Імунні предиктори діабетичної ретинопатії на тлі метаболічного синдрому.
2. Immunological predictors of diabetic retinopathy in the context of metabolic syndrome.

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню патогенезу діабетичної ретинопатії, поєднаної з метаболічним синдромом та виявлення патогенетичної ролі клітинного та гуморального імунітету. Завданнями дослідження було: визначити показники гормонального, ліпідного, вуглеводного спектру сироватки крові, показники клітинного та гуморального імунітету, маркерів запалення та вивчити цитокінову дисфункцію, кореляційні зв'язки досліджуваних показників при діабетичній ретинопатії на тлі метаболічного синдрому. Об'єктом дослідження були метаболічні та імунні порушення у хворих на діабетичну ретинопатію на тлі

метаболического синдрома. Предмет дослідження – маркери порушень ліпідного, вуглеводного обміну та системного запалення, імунний статус при діабетичній ретинопатії на тлі метаболического синдрому та взаємозв'язок між досліджуваними параметрами. Застосовані методи: біохімічні, імуноферментні, імунологічні, статистичні. Для обстеження було відібрано 130 пацієнтів на базі офтальмологічного відділення Львівської обласної клінічної лікарні та відділення трансфузіології у ЛКЛШМД за період з 2019 по 2020 рр. Пацієнти були відібрані на основі клінічних даних у віці 35–65 років (середній вік $46,0 \pm 2,0$ років), чоловіків / жінок = 1/1. У 70 пацієнтів була верифікована діабетична ретинопатія, декомпенсований діабет II типу, на тлі метаболического синдрому – група 1, у інших 60 пацієнтів була верифікована діабетична ретинопатія, компенсований діабет II типу, на тлі метаболического синдрому – група 2. Отримані лабораторні показники порівнювали з контрольною групою, в яку ввійшли 40 практично здорових осіб чоловічої та жіночої статі у віці від 35 до 65 років без супутньої патології, які були донорами відділення трансфузіології Комунальної міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги м. Львова. Виявили комплексні зміни показників гемограми та імунного статусу. У групі інсулінонезалежних хворих спостерігалось статистично вірогідне зростання вмісту еозинофілів від показника норми та від рівня у групі інсулінозалежних хворих ($5,5 \pm 0,2$ % проти $3,2 \pm 0,2$ % та $2,7 \pm 0,1$ % відповідно). ІСЛН у інсулінонезалежних хворих перевищував в 1,4 раза показник норми та був нижчим в 1,5 раза за рівень у інсулінозалежних хворих ($p < 0,05$). ІАР у інсулінонезалежних хворих був у 1,6 раза нижчим від рівня у інсулінозалежних хворих ($p < 0,05$). ІЛГ в групі інсулінонезалежних хворих був у 1,6 раза нижчим за рівень у групі інсулінозалежних хворих ($p < 0,05$). У групі інсулінозалежних хворих спостерігалась активація Т-лімфоцитів (CD3+) (в 1,3 раза вище ніж у групі контролю). Рівень Т-хелперів в обох групах обстежених був нижчим норми в 1,2 раза. Вміст Т-супресорів у хворих з компенсованим діабетом був в 1,5 раза вищим за норму та в 1,3 раза нижчим за рівень у групі інсулінозалежних хворих. Рівень активованих Т-лімфоцитів в обох групах обстежених перевищував показник контролю в 2,8 раза. Абсолютна кількість В-лімфоцитів у групі інсулінонезалежних хворих була в 1,5 раза вища за рівень у групі контролю та в 1,2 раза нижчою за рівень у групі інсулінозалежних хворих. Вміст активованих В-лімфоцитів у групі інсулінонезалежних хворих був у 2,8 раза вищим від рівня норми та в 1,5 раза нижчим від рівня у групі інсулінозалежних хворих. Рівень НК-клітин у хворих на компенсований ЦД втричі перевищував показник норми та в 1,5 раза був нижчим від рівня у групі хворих на декомпенсований ЦД.

2. The dissertation is dedicated to the study of the pathogenesis of diabetic retinopathy combined with metabolic syndrome and the identification of the pathogenetic role of cellular and humoral immunity. The research tasks included determining hormonal, lipid, carbohydrate spectrum parameters in serum, cellular and humoral immunity indicators, inflammation markers, and studying cytokine dysfunction, as well as exploring correlation links between the studied parameters in diabetic retinopathy in the context of metabolic syndrome. The object of the study was metabolic and immune disorders in patients with diabetic retinopathy in the context of metabolic syndrome. The subject of the study is markers of lipid and carbohydrate metabolism disorders, systemic inflammation, immune status in diabetic retinopathy in the context of metabolic syndrome, and the interrelation between the investigated parameters. Methods employed: biochemical, immunoassay, immunological, statistical. For the examination, 130 patients were selected from the Ophthalmology Department of Lviv Regional Clinical Hospital and the Transfusion Department at LKLSMD from 2019 to 2020. Patients were selected based on clinical data, aged 35-65 years (mean age 46.0 ± 2.0 years), with a gender ratio of men/women = 1/1. Among them, 70 patients had verified diabetic retinopathy, decompensated type II diabetes, in the context of metabolic syndrome - Group 1, while the other 60 patients had verified diabetic retinopathy, compensated type II diabetes, in the context of metabolic syndrome - Group 2. The obtained laboratory parameters were compared with a control group consisting of 40 practically healthy individuals of both genders aged 35 to 65 years without comorbidities, who were donors at the Transfusion Department of the Municipal Clinical Emergency Hospital in Lviv. Comprehensive changes in hematological and immune status parameters were identified. In the group of insulin-independent patients, a statistically significant increase in eosinophil levels was observed compared to the normal range and the level in the insulin-dependent group ($5.5 \pm 0.2\%$ vs. $3.2 \pm 0.2\%$ and $2.7 \pm 0.1\%$, respectively). The absolute

lymphocyte count (ALC) in insulin-independent patients exceeded the normal level by 1.4 times and was lower by 1.5 times compared to the level in insulin-dependent patients ($p < 0.05$). The absolute neutrophil count (ANC) in insulin-independent patients was 1.6 times lower than in the insulin-dependent group ($p < 0.05$). The absolute monocyte count (AMC) in the insulin-independent group was 1.6 times lower than in the insulin-dependent group ($p < 0.05$). In the insulin-dependent patient group, activation of T-lymphocytes (CD3+) was observed (1.3 times higher than in the control group). The level of T-helper cells in both groups of patients was 1.2 times lower than the normal range. The content of T-suppressor cells in patients with compensated diabetes was 1.5 times higher than normal and 1.3 times lower than in the insulin-dependent patient group. The level of activated T-lymphocytes in both groups of patients exceeded the control group by 2.8 times. The absolute number of B-lymphocytes in the insulin-independent patient group was 1.5 times higher than the control group and 1.2 times lower than the insulin-dependent patient group. The content of activated B-lymphocytes in the insulin-independent patient group was 2.8 times higher than the normal level and 1.5 times lower than in the insulin-dependent patient group. The level of NK cells in patients with compensated type II diabetes exceeded the normal range by threefold and was 1.5 times lower than in the group of patients with decompensated type II diabetes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Гореча М. Ю., Лаповець Л. Є., Акімова В. М., Лаповець Н. Є., Цимбала О. П. Особливості клітинного імунітету у хворих на діабетичну ретинопатію. Вісник проблем біології і медицини. 2020; 2 (156): 96-98. DOI:10.29254/2077-4214-2020-2-156-96-98
2. Marta Horecha, Lubov Lapovets, Viorika Akimova, Natalija Bojkiv, Oksana Tsybala, Sergii Tkachuk, Natalia Lisnianska. Levels of pro-inflammatory cytokines (IL1 α , IL18) and C-reactive protein in patients with diabetic retinopathy. The Romanian Journal of Diabetes, Nutrition and Metabolic Diseases. - Vol 27 No 3 (2020): 251-156.
3. Horecha M., Lapovets L., Akimova V., Lapovets N., Martianova O. Proinflammatory Cytokines in Patients With Diabetic Retinopathy. The Romanian Journal of Diabetes, Nutrition and Metabolic Diseases. - 2021. - Issue 28 (3). - P. 296-300. <https://www.rjdnmd.org/index.php/RJDNMD/article/view/1063>
4. Гореча М. Ю., Лаповець Л. Є., Ткачук С. О., Степась Ю. М. Зміни показників вуглеводного обміну та вмісту лептину у хворих на діабетичну ретинопатію. Медична та клінічна хімія. - 2022. Т. 24. № 2. - С. 39-42. DOI: <https://doi.org/10.11603/mcch.2410-681X.2022.i2.13204>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000103

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаповець Любов Євгеніївна
2. Lubov E. Lapoviest

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Юрій Іванович
2. Yuriy Bondarenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Світлана Сергіївна

2. Svitlana Tkachuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет МОЗ України

Код за ЄДРПОУ: 01020699

Місцезнаходження: , Чернівці, , Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москва Христина Андріївна

2. Chrystyna A. Moskva

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кость Андрій Степанович

2. Andriy S. Kost

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Регада Михайло Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Регада Михайло Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Драпак Ірина Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна